

LIETUVOS ŠVIETIMO DARBUOTOJŲ PROFESINĖ SĄJUNGA

Vingrių g. 6A-17, LT-01141 Vilnius; tel.: (8-5) 2617510, (+370) 61534551, el. p. vk@lsdps.lt; www.lsdps.lt
Atsisk. sąsk. Nr. LT17 7300 0100 0244 9873, esanti AB bankas „Swedbank“, banko kodas 73000
Duomenys kaupiami ir saugomi VĮ Registrų centras Juridinių asmenų registro Vilniaus filiale, kodas 190775625.

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo
ir sporto ministerijai

2022-10-03 Nr. 2.3.-211

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ ĮSTAIGŲ DARBUOTOJŲ DARBO APMOKĖJIMO IR KOMISIJŲ NARIŲ ATLYGIO UŽ DARBĄ ĮSTATYMO NR. XIII-198 6, 10 IR 11 STRAIPSNIŲ BEI 1, 2, 3, 4 IR 5 PRIEDŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Susipažinus su Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 6, 10 ir 11 straipsnių bei 1, 2, 3, 4 ir 5 priedų pakeitimo įstatymo projektu (toliau – Įstatymo projektas), Lietuvos švietimo darbuotojų profesinė sąjunga teikia poziciją dėl Įstatymo projekto siūlomų įstatymo pakeitimų.

Lietuvos švietimo darbuotojų profesinė sąjunga nesutinka su Įstatymo projekte siūlomais Įstatymo 5 priedo pakeitimais.

Lietuvos švietimo darbuotojų profesinė sąjunga sutinka su tuo, kad yra būtina didinti pastoviosios dalies koeficientus, tačiau Įstatymo projektu siūlomi pakeitimai yra nesubalansuoti, neatspindi ekonominių realijų ir neprisideda prie LR Vyriausybės prisiimtų įsipareigojimų vykdymo.

Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 patvirtintoje Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje numatytas projektas: Patraukli mokytojo darbo vieta ir pedagogų rengimo centrai. Programos 48.1.1 p. įsipareigojama užtikrinti stabiliai augantį atlygį, kuris 2024 m. bus 130 proc. vidutinio darbo užmokesčio.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 patvirtiname Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane numatyta, kad siekiant pasiekti, kad vidutinis mokytojų darbo užmokestis sudarytų 130 proc. šalies vidutinio darbo užmokesčio, priemonių pradeda imtis jau 2021 m. IV ketvirtyje ir šis tikslas turi būti pasiektas iki 2024 m. III ketvirčio.

Susitarime dėl Lietuvos švietimo politikos (2021–2030) taip pat deklaruojama, kad bus siekiama, jog iki 2024 metų pabaigos mokytojų vidutinis darbo užmokestis sudarytų 130 proc. šalies vidutinio darbo užmokesčio, numatant tvarų darbo užmokesčio augimą po 2024 metų.

Šie siekiai ir susitarimai buvo perkelti ir į Švietimo ir mokslo šakos kolektyvines sutartis.

Motyvuojant Įstatymo projektą, nurodoma, kad juo taip pat siekiama įgyvendinti šį tikslą – kad vidutinis mokytojų darbo užmokestis 2024 m. sudarytų 130 procentų šalies vidutinio darbo užmokesčio.

Tačiau įvertinus realius Įstatymo projekte numatytus Įstatymo pakeitimus, akivaizdu, kad link minėto tikslo nėra judama jokia prasme. Įstatymo projektu yra siūloma mokytojų pastoviosios dalies koeficientus padidinti 9 procentais, kad jų pareiginė alga (kartu su BD padidiniu iki 186 eurų) nuo 2023-01-01 išaugtų 12 procentų.

2022 m. pirmąjį ketvirtį, palyginti su ankstesnių metų atitinkamu laikotarpiu, darbo pajamų pokytis sudarė 13,1 proc. Darbo užmokestis kilo sparčiau ir palyginti su 2021 m. ketvirtuoju ketvirčiu – 11,4 proc. (<https://www.lb.lt/lt/naujienos/duomeni-komentaras-darbo-uzmokestis-2022-m-pirmaji-ketvirti>). 2022 m. rugpjūčio metinė (2022 m. rugpjūtį, palyginti su 2021 m. rugpjūčiu) infliacija sudarė 22,4 proc. (Statistikos departamentas).

Taigi, numatomas mokytojų darbo užmokesčio didinimas 9 proc. (kartu su BD padidiniu iki 186 eurų nuo 2023-01-01 – 12 proc.) iš esmės nesiekia nei vidutinio darbo užmokesčio augimo tempo ir gerokai atsilieka nuo infliacijos augimo tempo. Todėl Įstatymo projektu siūlomi sprendiniai ne tik kad neprisideda prie įgyvendinimo tikslo, kad vidutinis mokytojų darbo užmokestis 2024 m. sudarytų 130 procentų šalies vidutinio darbo užmokesčio, bet netgi nekompensuoja ekonomikos nulemtą padidėjusio atotrūkio tarp mokytojų vidutinio darbo užmokesčio ir šalies vidutinio darbo užmokesčio.

Taip pat Įstatymo projektu numatoma 2 valandomis padidinti (ne daugiau, nei didinami pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai) pedagoginių darbuotojų darbo laiko normas (netiesioginio darbo valandų skaičių), jei jos nesiekia 36 valandų per savaitę, siekiant mažinti disproporcijas tarp skirtingų pedagoginių darbuotojų darbo laiko normų (Įstatymo 5 priedo 16, 17, 22, 35, 36, 37 punktai ir 27.1 bei 27.2 papunkčiai).

Taigi, šiuo pakeitimu yra didinama tam tikrų darbuotojų darbo laiko norma. Kadangi didinama darbo apimtis, nurodomas realus šių darbuotojų darbo užmokesčio padidėjimas siektų tik apie 2 proc., nes jie už tą patį atlyginimą turėtų atlikti jau didesnės apimties darbą. Todėl siūlomas šių darbuotojų darbo užmokesčio didinimas realiai būtų nepateisinamai mažas.

Taigi, Įstatymo projektu nėra siekiama Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje, Politinių partijų susitarime dėl švietimo politikos bei Švietimo ir mokslo šakos kolektyvinėse sutartyse numatytų tikslų pasiekti, jog iki 2024 metų mokytojo vidutinis darbo užmokestis sudarytų 130 proc. šalies vidutinio darbo užmokesčio. Tokia situacija kelia nusivylimą ir toliau tęsiama politika, kai deklaruojama, jog švietimas yra svarbiausia sritis šalies ateičiai, tačiau ir toliau neatliekami jokie realūs veiksmai šia linkme. Ir toliau infliacijos bei bendro ekonomikos atsigavimo nulemti darbo

užmokesčio fondo didinimai pateikiami, kaip tariamas šių deklaracijų įgyvendinimas, tačiau realūs rezultatai rodo, kad tokiais veiksmais yra tiesiog siekiama, kad švietimas neatsiliktų nuo bendro šalies ūkio dar labiau. Tačiau akivaizdu, kad nėra daromi veiksmai, jog švietimas bendrą šalies ūkį vidutiniu darbo užmokesčiu lenktų deklaruojamais 30 proc. nuo vidutinio šalies darbo užmokesčio.

Atsižvelgiant į tai, prašome atkreipti dėmesį į šias pastabas ir imtis realių, o ne deklaratyvių veiksmų, kad prie užsibrėžtų tikslų švietimo srityje būtų artėjama, o ne stoviniuojama vietoje. Neveikimas dabar privės prie užsibrėžtų tikslų neįgyvendinimo. Manome, kad nerealų yra tikėtis, kad ateinančiais 2023 ir 2024 metais bus galima atlikti didžiulį mokytojų vidutinio darbo užmokesčio šuolį iki užsibrėžtų 130 proc. nuo šalies vidutinio darbo užmokesčio. Todėl neveikimas ir 2022 metais reikš akivaizdų ir neišvengiamą šių iniciatyvų ir deklaracijų neįgyvendinimą.

Lietuvos švietimo darbuotojų
profesinės sąjungos pirmininkas

Andrius Navickas